

Not: Rüzgâr enerji tribünlerinin ruhsatlandırılması hakkında.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-622.02/4828008

04/11/2022

Konu : Görüş (Rüzgâr enerji tribünleri hakkında)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile, rüzgâr enerji santralleri faaliyet konulu işyerleri ile ilgili yetki ve sorumluluk bölgesinde olan belediyelerce işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmesi konusunda tereddüte düşüldüğü belirtilerek;

1. Rüzgâr enerji santrallerine belediyelerce işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenip düzenlenemeyeceği,

2. Rüzgâr enerji santrallerinde kullanılan idari binanın, trafonun vb. müştemilatların ile rüzgâr tribünlerinin ayrı ayrı yapı ruhsatı-yapı kullanma izin belgesine tabi olup olmadığı,

3. Rüzgâr enerji santralleri işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmesi aşamasında belediyelerce alınması gereken harç ve ücretlerden muaf olup olmadığı,

4. 6360 sayılı kanun ile büyükşehir olan illerdeki ya da ilçelere bağlı köy statüsünden mahalle statüsü kazanan yerleşimlerde açılacak olan işyerlerine ilişkin belediye meclis kararı ile her işletme için ayrı ayrı sınıflama yaparak belge tanzim ücretinin ya da işyeri açma sınıflama kayıt ücretinin belirlenip belirlenemeyeceği,

5. Rüzgâr enerji santrallerine aynı parselde bulunan her tribün için ayrı ruhsat düzenlenip düzenlenemeyeceği,

6. İl ya da ilçe sınırları kesişen bölgelerde kurulan rüzgâr enerji santrallerinde bulunan rüzgâr tribünlerinin bir kısmı bir ilçe sınırında, diğer kısmı başka ilçe sınırında ise (örneğin idari bina ile bir kısım türbin bir ilçe sınırları içindeyken bir kısım rüzgâr tribünleri diğer ilçe sınırlarında ise) işyeri açma ve çalışma ruhsatını hangi belediyenin düzenlemesi gerektiği,

Hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 3194 sayılı İmar Kanununun 3 üncü maddesinde “*Herhangi bir saha, her ölçekteki plan esaslarına, bulunduğu bölgenin şartlarına ve yönetmelik hükümlerine aykırı maksatlar için kullanılamaz.*” hükmü,

5 inci maddesinde “... ”

Yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir.

...” hükmü,

20 nci maddesinde “*Yapı:*

a) Kuruluş veya kişilerce kendilerine ait tapusu bulunan arazi, arsa veya parsellerde,

b) Kuruluş veya kişilerce, kendisine ait tapusu bulunmamakla beraber kamu kurum ve kuruluşlarının vermiş oldukları tahsis veya irtifak hakkı tesis belgeleri ile,

İmar planı, yönetmelik, ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılabilir.” hükmü,

21 nci maddesinde “*Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 nci maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden (...) yapı ruhsatıyesi alınması mecburidir.*

...” hükmü,

5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinde “...

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar.

...” hükmü yer almaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesinde “*Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması işyeri açma izni harcına tabidir.*” hükmü yer almakta olup harcin tarifesi Kanunun 84’üncü maddesinin üçüncü bendinde belirtilmiştir. Bu tarifenin uygulamasına ilişkin olarak Kanunun 96 ve geçici 7 nci maddesinde açıklamalar yapılmıştır.

Aynı Kanunun 97 nci maddesinde “*Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...) için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye’ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir.*” hükmünü yer verilmiştir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 4 üncü maddesinde “*3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.*

a) *İnsan sağlığına zarar vermemek,*

b) *Çevre kirliliğine yol açmamak,*

c) *Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.*” hükmü,

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun ek 3 üncü maddesinde “...

Kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerlerde; gelir vergisinden muaf esnaf ile basit usulde gelir vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan bina, arsa ve araziler ile mesken amaçlı kullanılan binalar ve zirai istihsalde kullanılan bina, arsa ve araziler 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisinden muaftır. Bu yerlerde, ticari, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılan bina, arsa ve araziler için emlak vergisi %50 indirimli uygulanır. Kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerlerde, 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken bina inşaat harcı ile imarla ilgili harçlar alınmaz; anılan Kanuna göre alınması gereken diğer vergi, harç ve harcamalara katılma payları %50 indirimli uygulanır. Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret en düşük tarifenin işyerleri için %50’sini, konutlar için %25’ini geçmeyecek şekilde belirlenir. 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için bu fıkra da belirtilen muafiyet ve indirimler uygulanmaz.

3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 12 nci maddesinin yedinci fıkrası ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun ek 17 nci maddesi hükümlerinden yararlanan yerler; kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenmesi halinde bu madde hükümlerine aykırı olmayan hak, sorumluluk ve imtiyazlardan faydalanmaya devam ederler.

...” hükmü,

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin onbeşinci fıkrasında “*Bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım payları 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) alınmaz ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendi, 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci bendi ile beşinci bendi, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendi hükümleri 31/12/2022 (bu tarih dâhil) tarihine kadar uygulanmaya devam edilir. Bu yerlerde içme ve kullanma suları*

için alınacak ücret 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) en düşük tarifenin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenir. (Mülga cümle:17/7/2019-7186/33 md.)(...)" hükmü,

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 57 nci maddesinde "(1) Yapı sahibi veya vekilince 55 inci maddede sayılan belgelere göre ilgili kanun, plan, bu Yönetmelik, Türk Standartları, çevre şartları, fen, sanat ve sağlık kurallarına ve ilgili bütün mevzuat hükümlerine uygun olmak üzere bu maddede belirtilen projeler hazırlatılır.

..." hükmü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde "Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini; büyükşehir belediyesi sınırları ve mücavir alanlar içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe veya ilk kademe belediyesini; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi ve organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, (...) ifade eder." ve (t) bendinde "İşyeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri," hükmü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrasında "Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." ve üçüncü fıkrasında "İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2'de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur." hükmü,

28 inci maddesinde "Gayrisihhî müesseselerde işletmenin faaliyet alanının değişmesi durumunda yeniden ruhsat alınması zorunludur.

..." hükmü,

Eki (EK-2)'de yer alan "GAYRİSİHHÎ MÜESSESELER LİSTESİ" kısmının "B) İKİNCİ SINIF GAYRİSİHHÎ MÜESSESELER" başlıklı bölümünün "1-ENERJİ SANAYİİ" başlıklı alt bölümünün 1.4 üncü maddesinde "Rüzgâr enerji santralleri," hükmü yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri kapsamında;

- Rüzgâr enerji santrallerinin Yönetmelik kapsamında ikinci sınıf gayrisihhi müessese olarak ruhsatlandırılması ve ruhsatlandırmanın işletmecinin faaliyet alanı olarak beyan ettiği alan esas alınmak suretiyle düzenlenmesi gerektiği, bu bakımdan beyan edilen faaliyet alanı içinde kalan türbinlerin tamamına tek bir ruhsat düzenlenmesi gerekeceği,

- Belediyelerin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsadığı için rüzgâr enerji santrallerinin, sınırları içinde yer aldığı yetkili idare tarafından ruhsatlandırılması gerekmekte olup farklı yetkili idare sınırlarına giren iş yerleri bakımından ruhsatlandırmanın mümkün olamayacağı,

- 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamına giren bütün yapılar için bu Kanunda belirtilen istisnalar dışında belediyelerden ve valiliklerden yapı ruhsatı alınmasının zorunlu olduğu, yapı tanımı uyarınca inşai faaliyete konu olan, ayrıca bir proje kapsamında tasarım ve teknik hesaplama gerektiren imalatların yapı olarak nitelendirildiği, bu bakımdan enerji üretimine yönelik tesisler ile tüm diğer yapı ve tesislerin (idari bina, lojman, sosyal tesis vb.) yapı ruhsatına tabi olduğu,

- Rüzgâr enerji santralleri işyeri açma izni harcına tabi olup 2464 sayılı Kanunda buna ilişkin bir muafiyet öngörülmemiş olduğu; köy iken 6360 sayılı Kanun ile mahalleye dönüşen yerlerden 31/12/2022 tarihine kadar işyeri açma izni harcının tahsil edilmeyeceği; öte yandan

rüzgâr enerji santrallerinin, 5216 sayılı Kanunun ek 3'üncü maddesi uyarınca köy veya belde belediyesi iken mahalleye dönüşen ve kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerlerden ise işyeri açma izni harcının %50 indirimli olarak tahsil edileceği, bununla birlikte rüzgâr enerji santralının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bilanço esasına göre defter tutan işletmelere (mükelleflere) ait olması halinde sözü edilen indirimin uygulanmayacağı,

-İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesinde 2464 sayılı Kanunun 84/3, 96 ve geçici 7 nci maddeleri kapsamında hesaplanan işyeri açma izni harcının alınabileceği ve dolayısıyla belediyelerin meri mevzuatta harç veya katılma payına konu olmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri hizmetler için ücret belirleyebileceği ve uygulanacak ücret tarifesini belirleme yetkisinin belediye meclisine ait olduğu, bununla birlikte ücret tarifelerinin belirlenmesinde hizmetin maliyeti göz önünde bulundurularak adalet, eşitlik ve genellik prensiplerine uygun olarak tespit edilmesi gerektiği,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür